

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc w okazyjnej cenie 1,50 zł. z odnośnym przeliczeniem 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujemy nie na prośbę, lecz z własnej inicjatywy dostarczać gazety, lub zwracać cenę — abonentom. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mm. (7 lam.) — 10 gr., za reklamy na stronie 3-lamowej w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej stronie 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wchodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, w środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. — Redakcja i administracja — znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. — Tel. 80.

Konto czekowe P. K. O. Poznań 204. 252.

Nr. 143

Wąbrzeźno, sobota 4 grudnia 1925 r.

Rok V.

Do paniki niema powodów!

Rząd i Sejm stoją pod hasłem sanacji oraz oszczędności.

Odezwa Związku Banków do społeczeństwa.

Nieusprawiedliwiony popłoch na giełdzie.

Dzień 30 listopada minął w stolicy pod znakiem paniki na giełdzie, wywołanej silnym spadkiem złotego. Był to objaw wysoce zdumiewający. Rano giełda kształtowała się znikomo. Stan ten trwał do południa, zarówno w obrotach prywatnych, jak na giełdzie oficjalnej. Bank Polski pokrywał zapotrzebowanie po kursie 8.50 jakkolwiek widoczna była tendencja zniżkowa.

Wszelkie warunki zewnętrzne przemawiały za zniżką i bilans handlowy i wola rządu posiadającego w izbach zdecydowaną większość do uporządkowania i zrównoważenia budżetu wreszcie korzystne wiadomości, napływające z zagranicy w sprawie usiłowań naszych o uzyskanie pożyczki zagranicznej.

Tymczasem w godzinach popołudniowych tendencja została zwichnięta i dolar począł lecieć ku górze tak szybko, że powstał ogólny chaos.

Istotną przyczyną była ta okoliczność, że urzędnicy pobraли pensje. Ludność zaniepokojona o kurs złotego, mimo uspokajania ze strony odpowiednich czynników, oldała się tak dalece panice, że fale wprost zalewały domy bankowe, by zmienić złotego na dolara, a tymczasem kurs dolara rósł, a równocześnie wzrósł się popyt nań. Wreszcie doszło do takiego absurdu, iż zaniepokojeni płacili po 12 i pół za dolara.

Pod wieczór natężenie osłabło. Dodać należy, że kupowano po kilka do kilkanastu dolarów, co wskazuje, że do kupna dolara rzuciła się szeroka publiczność, nie orientująca się ani w spekulacji, ani w sytuacji giełdowej.

Fatalnie w dniach najbliższych zapłaci za to, bo już pod wieczór nastąpiło odciążenie i nabywców po kursie 12 nie było.

W godzinach południowych odbyła się konferencja min. skarbu p. Zdziechowskiego z dyr. Banku Polskiego p. Karpińskim, p. Mieczkowskim i p. Z. Karpińskim oraz dyr. Steczkowskim.

Zauważyć należy, że min. Zdziechowski stoi na stanowisku zgodnym ze stanowiskiem Banku Polskiego, mianowicie, że do żadnej inflacji dopuścić nie wolno.

Jednocześnie w Ministerjum Skarbu odbyły się narady członków komitetu oszczędnościowego, na których min. Zdziechowski wydał kategoryczne polecenie, by zasady bezwzględnej oszczędności zastosować już przy budżecie grudniowym, nie tylko państwowym ale także samorządowym.

Po konferencji członkowie rozjechali się do swych ministerstw, by tam przeprowadzić rewizję wydatków i stosować oszczędnościowy system.

Wieczorem, gdy panika wzrosła wskutek nawału kupujących dolara, Związek Banków wystosował do społeczeństwa następującą odezwę: „Silne zachwianie się kursu złotego w dniach ostatnich niema dostatecznej przyczyny gospodarczej. Bilans handlowy jest czynny, wykazując nawet coraz większą wyżkę wywozu nad przywozem. Dane tymczasowe posiadane za listopad, wskazują dalszą jego poprawę. — Znaczną redukcja budżetu, zapowiadana przez rząd i najważniejsze stronnictwa sejmowe nie ulega wątpliwości, a więc wykluczona jest inflacja dla pokrycia niedoboru budżetu.

Bank Polski stoi twardo przy swej ustawie i stanowisko to zachowa nadal. Oto czynniki, które muszą stopniowo wpłynąć na poprawę kursu złotego. Tymczasem obawa, będąca zawsze złym doradcą, powoduje ucieczkę od złotego w

formie skupywania walut po kursie coraz wyższym w celach desanacji.

Zarząd związku Banków w Polsce uważa za swój obowiązek ostrzedz przed oddawaniem się szerokich warstw społeczeństwa psychozie, gdyż zniżka złotego nie ma logicznych przyczyn i musi narazić kupujących waluty na dotkliwe straty. Zachowanie równowagi i spokoju — to nakaz chwili tak dla dobra ogółu, jak dla jednostki.

Nie pozostał również bez interwencji Sejm. Oto wieczorem przybył do Sejmu minister skarbu p. Zdziechowski i odbył u p. marszałka Rataja kilkugodzinną rozmowę z przedstawicielami stronnictw. W konferencji tej wzięli udział p. marszałek Rataj, posłowie: Pluciński, Żalaska, Stroński, Chaciński, Witos, Byrka, Gruszka, Papiel, Poniatowski, Barlicki i Rozmaryn.

Omówiono tu sprawę budżetu na grdzień, oszczędności budżetowych, bilansu handlowego, który jest aktywny, wreszcie obecnego zaburzenia na rynku walutowym. Przyczem na podstawie cyfr Banku Polskiego stwierdzono, że niema powodów zniżki złotego, która jest dziełem spekulacji i w następstwie zostanie ona przez rząd szybko opanowana.

Dodać należy, że panice poddało się również „Wyzwolenie“, które wystąpiło do p. marszałka Rataja z panicznym listem o natychmiastowe zwołanie Sejmu.

Taktyka Banku Polskiego.

Zawieszenie ozycności reportowych.

Warszawa. Ponieważ rozpowszechniają się wiadomości, że Bank Polski udziela pożyczek na zastaw walut zagranicznych i tem ułatwia szkodliwą działalność walutową, Bank Polski stwierdza, że żaden z jego oddziałów nie udziela kredytu na zastaw walut, natomiast cała operacja t. zw. reporterowa ześrodkowana jest w Warszawie i polega na przyjmowaniu walut od tych przedsiębiorstw, które wykazują, że otrzymały waluty zagraniczne na cele gospodarcze. Choć ułatwienie tego rodzaju napływu kapitału pożyczkowego z zagranicy jest dla życia gospodarczego bardzo pożyteczne, to jednak ze względu na dzisiejszą sytuację walutową Bank Polski zawiesił aż do odwołania czynności reportowe, przyczem już w zawartych tranzakcjach prolongaty nie będzie, inaczej złożone w Banku Polskim obce waluty muszą być odebrane za zwrotem wydanej zaliczki.

Gonitwa społeczeństwa za dolarem.

„Przekleństwem złego czynu jest jego dalszy zły owoc“ — powiedział kiedyś poeta. Dziś odczuwa cały kraj polski duszność tego zdania. Bo jak wykazują telegramy niema żadnych podstaw do ucieczki od złotego do dolara, a jednak jest popłoch i złoty spada. Społeczeństwo raz oszukane w tak jaskrawy sposób przez niefortunne przerachowanie według projektu prof. Zolla, ucieka od złotego jak spłoszony zając. I tak jak zając nie zatrzyma się, gdy się za nim wola, aby stanął, tak społeczeństwo na wszelkie uspokojenia nie zważa, ale kupuje dolary i obniża wartość złotego.

Wyjazd ministra Zdziechowskiego do Londynu.

Warszawa. W kołach politycznych stolicy oraz min. skarbu mówi się o wyjeździe min. Zdziechowskiego do Londynu po dniu 9 grudnia tj. bo wygłoszeniu expose w sejmie.

Nad Litwą zawisło niebezpieczeństwo niemieckie.

Rezultat Wyborów do Sejmu Kłajpedzkiego jest moralna utrata Kłajpedy

Kowno. Prasa litewska powitała wystąpienia Niemców w sejmie kłajpedzkim w sposób bardzo nieprzychylny.

Profesor Waldemaras w „Lietuvji“, podkreśla wyraźnie groźbę niebezpieczeństwa niemieckiego dla Litwy. Stwierdza on, że wynik wyborów do sejmu Kłajpedzkiego jest moralną utratą Kłajpedy. Ostrzega on, by rząd litewski zniósł dyrektorjat kłajpedzki, gdyż — jak wyjaśnia — ludność kłajpedzka odznacza się niezwykłym wprost dążeniem do wolności, wobec czego nie jest wykluczone, że zwróci się ona do Ligi Narodów, gdzie Niemcy — zdaniem Waldemarasa — mają obecnie bardzo poważny wpływ, a wtedy Litwa straci Kłajpedę nie tylko moralnie, ale i faktycznie.

„Lietuwos Simios“ piszą, że bardzo przykre na Litwie wrażenie wywarły dwa fakty, a mianowicie: wyrażenie przy otwarciu sejmu kłajpedzkiego votum nieufności pod adresem dyrektorjatu i ostrzeżenia pod adresem Litwy, że stosunki jej z Niemcami muszą być poprawne, a nawet jaknajlepsze, jeśli Litwa nie życzy sobie, aby zmuszona była znaleźć się w sytuacji, któraby był sprzeczną nie tylko z interesami państwa litewskiego, ale i z jego honorem.

Olbrzymie śnieżycy w Małopolsce.

Lwów. Śnieżycy która w ciągu 48 godzin srożyła się nad Wschodnią Małopolską, jest jedną z największych od lat 20-tu. Komunikacja w mieście zupełnie ustała, ruch kolejowy ograniczony do minimum. Tramwaje w mieście nie kursowały, na ulicach pojawiły się sanki. Linje kolejowe podmiejskie są zupełnie unieruchomione. Pociągi na linjach głównych skutkiem zaspnięcia przycichły i odchodzą z kilkugodzinnymi opóźnieniami. Cały szereg pociągów ugrzązł w drodze, lub wogóle nie był wypuszczony z Lwowa. Lwowska Dyrekcja Kolejowa dokłada wszelkich starań, aby oczyścić tory. Dziś rano tramwaje w mieście zaczęły kursować. Z Podkarpacia nadchodzą wiadomości o wielkich stadach wilków, które nadchodzą pod siedzihy ludzkie.

Olszański nie mógł popelnić zamachu we Lwowie?

Senacyjne rewelacje prokuratora.

Lwów. Na wstępie sobotniej rozprawy Steigera zabrał głos adwokat Dr. Grek i wygłosił dłuższą mowę, w której zaznaczył, że mimo zgłoszenia się Olszańskiego w Bytomiu r. 1924 w miesiąc po zamachu i przyznania się, że jest sprawcą zamachu, władze policyjne i sądowe ograniczyły się do badania kwestyj beztreściwych drugorzędnych, lekceważąc przyznanie się Olszańskiego, dalej niejasnym jest dla obrony, dlaczego sąd niemiecki nie wytoczył śledztwa przeciw Olszańskiemu z ustawy „dynamitowej“ ale to nie należy do kompetencji obrony.

Obrona musi tylko stwierdzić jedno, że sąd nie może sądzić Steigera, który nie przyznaje się do winy. Sąd musi w tych warunkach stwierdzić autentyczność zeznań Olszańskiego.

W odpowiedzi zabrał głos prokurator i oświadczył, że nie ma zasadniczo nie przeciw temu, aby Trybunał zażądał nadesłania wprost do Lwowa jaknajrychlej owych aktów i rekwizytów, podkreślił jednak, że zeznania Olszańskiego nie są wiarogodne.

Już w pierwszym jego zeznaniu w r. 1924 podał Olszański fałszywą datę zamachu, myśląc się o całe dwa tygodnie w jego terminie. Opis

Zbrodniczy zamach na złotego został udaremniiony.

Popłoch na czarnej giełdzie. — Złoty trzyma się mocno. —

Spekulanci ponieśli zasłużoną karę.

Warszawa, dn. 4. 12. — Dolar wciąż kształtuje się niżkowo. Na czarnej giełdzie niesłychany popłoch. — Wiele spekulujących firm stoi przed ruiną. — Spekulantów spotkał zawód w jednej godzinie potracono całe majątki. —

Łódź. Kurs dolara we wtorek wieczorem w wolnych obrotach wynosił 9,25. W środę kurs waha się około 9 zł. przy wybitnie niżkowej tendencji.

W związku z tem zaznacza się tutaj silny popłoch na tak zw. czarnej giełdzie.

Według informacji dyrekcji oddziału Banku Polskiego do godz. 11ej oddano Bankowi 30.000 dolarów.

Tłum ofiarujących jest w dalszym ciągu bardzo wielki. Są to przeważnie drobni speku-

O 30 proc. złoty podniósł się w Wiedniu.

Wiedeń. Dzienniki wiedeńskie stwierdzają dalszą poprawę złotego.

Kto na wyższe dolara zarobił? — a kto stracił? — Nauczka na przyszłość.

Wiadomość o nagłej, a niczem nie uzasadnionej wyższej dolara podziałała wprost elektryzująco na naszych niektórych kupców, którzy od razu ceny swoich towarów poczęli kalkulować na podstawie tego podwyższonego kursu. Takie postępowanie dałoby się jeszcze wytłumażyć, ale bez względu na to należy uważać, że kalkulacja cen, przyjmując dolara po kursie 14 zł. jak to w środę miało miejsce.

Panika jaka opanowała sfery kunięckie u-

bomby, jak i drugie podobne zeznania mogły mu być znane z dzienników, a że przyznaje się do zamachu, to jeszcze o niczem nie świadczy, gdyż nie boi się, że będzie z tego powodu pociągnięty do odpowiedzialności.

Pozatem prokurator ma dowód na to, że Olszański w krytycznym dniu, tj. 5-go września 1924 r. nie przebywał we Lwowie lecz w Samborze, gdzie zdawał egzamin dojrzałości. Raz już kiedy wypłynęła sprawa Olszańskiego, domagał się prokurator od Trybunału stwierdzenia jego alibi. Trybunał jednak wówczas odmówił, dzisiaj chyba może ponowić swój wniosek. Przewszystkiem musi się domagać przesłuchania rodziców Olszańskiego, gdzie w krytycznym dniu bawił ich syn. Prokurator konczy swe przemówienie wiele mówiąc oświadczaniem: spodziewam się, że dostarczę jeszcze innych konkretnych dowodów, że to nie Olszański popełnił zamach.

Odezwa!

Gwiazdka się zbliża! Dzień 24-go

lanci, posiadający po kilku lub kilkanaście dolarów.

W obrotach prywatnych otrzymuje się tendencja niżkowa.

Wstrzymanie nowych i wypowiedzenie dawnych kredytów reportowych przez Bank Polski wywołało olbrzymie wrażenie w Łodzi i przyczyniło się do zwiększenia podaży walut w celu zebrania gotówki złotowej na spłatę ich kredytów.

W porównaniu z najniższym kursem złotego podniósł się o 30 proc.

dzieliła się również w przeważnej części ludności, która wydobywała ostatnie grosze z ukrycia, aby za nie coś kupić, bo jutro miało już być droższe. Naturalnie na tej całej nagonce spekulacyjnej wyszli najlepiej ci, którzy nabyli towar po kursie dolara 5,18 zł. sprzedali za cenę odpowiadającą kursowi dolarara 9,10 a nawet 14 zł. Wypadli natomiast grubo ci, którzy przypuszczali, że wróca dawne czasy dewaluacyjne. Mądry Polak po szkodziu.

grudnia, którego tak bardzo oczekują dzieci, zbliża się w szybkim tempie!

Co dostaną na gwiazdkę?

zapyta się z pewnością każde dziecko. — Niektóre zostaną hojnie obdarzone przez rodziców — inne będą musiały zadowolić się kawałkiem chleba z masłem i kiełbasą, ponieważ rodzice ich nie pracują i nie mają pieniędzy na kupienie rzeczy zbyt kosztownych. — Znajdą się jednak dzieci, które nic nie dostaną na gwiazdkę. Towarzystwo Ludowe, składające się z rzemieślników, robotników i bezrobotnych, postanowiło dla biednych dzieci swych członków urządzić

gwiazdkę!

Fundusze jednak nie pozwalają na urządzenie gwiazdki tej bez pomocy ziemiaństwa, kupiectwa i inteligencji. Człon-

ków Towarzystwa Ludowego popierając tutejszych kupców i rzemieślników sądzą, iż ci rozumiejąc jaką sprawią radość biednym dzieciom, nie wstrzymają się od złożenia daru na gwiazdkę biednych dzieci. —

Wszyscy

niechaj się przyczynią, aby biedne dzieci nie odczuwały przynajmniej w tym dniu że ojciec ich jest bez pracy i nie może sprawić im gwiazdki.

Spieszmy się

więc z składaniem ofiar różnych rzeczy, od pp. Dziedziców owoc itd. które przyjmuje.

Zarząd Tow. Ludowego.

Bolesław Szczuka,
prezes.

Czeczka,
sekretarz

Juljan Grabowski,
skarbnik.

Wiadomości kościelne.

Wąbrzeźno, 6 grudnia 1925.

- Nabożeństwa w niedzielę, II adwentu:
  - Raty o godz. 6,30
  - II nabożeństwo o godz. 7,30
  - Nabożeństwo gimnazjalne o godz. 8,30
  - Nabożeństwo dla dzieci o godz. 9,30
  - Suma o godz. 10,30
  - Nieszpory o godz. 3.
  - Kazanie i supliksje o godz. 6.
 Kazania na wszystkich nabożeństwach.
- Zebrań panien Różańca św. po niesporach na wikarjówce.
- Spowiedź wspólna Matek Różańca św., III Zakonu i Bractwa Niepok. Poczęcia Najśw. Marii Panny w niedzielę od godziny 3 po p.
- Nabożeństwa w urocz. Nipokalanego Poczęcia N. M. Panny (w wtorek) jak w niedzielę o godz. 6,30 7,30 8,30 9,30 10,30 po południu o 3 i o 6
Zebranie III Zak. św. Franciszka i slucja generalna w uroczystość Niep. Poc. N. M. Panny po niesporach w kościele. **Urząd Parafjalny.**

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno dnia 4 grudnia 1925 r.

Kalendarzyk, piątek 4 grudnia Barbary.
sobota 5 grudnia Pi tra Chr. Sabby op
niedziela 6 grudnia Mikołaja.
poniedziałek 7 grudnia Ambrzeżego.

— **Na biednych Tow. św. Wincent. a Pau:** lo złożyli pp. Bauerowie 15,00 zł., a nie jak nam doniesiono p. Bauerowa.

— **Sąd ławniczy w Wąbrzeźnie.** Na posiedzeniu w dniu 2. XII. 25. odbytem przy udziale przewodniczącego sędz. pow. Balcerskiego, ławników Ziłkowskiego i Malskiego, członka Prok. Sekr. Pawelca, sekretarza: rej. Warszawskiego skazał:
Jana Czerwińskiego z Wąbrzeźna za ura-

Czemu w Polsce coraz mniej pracy?

Taryfy kolejowe i pocztowe, wyroby monopol państwowych, paszporty, koszty sądowe i notarialne, ba! nawet wprowadzono wiele nowych obciążeń których dawniej, nie znano. Przykład, że każdy wniosek, podanie, prośba do władz, musi być ostemplowany przez 2 złote.

Stało się więc, co się stać musiało. Złoty stracił połowę wartości wobec towaru, pracy w pierwszym zarani uswojej egzystencji. Zebrane 100 milionów złotych emisji, miały wewnętrzną wartość 50 milionów, bo tak chciało społeczeństwo.

Inaczej rzecz się ma z wartością złotego za granicą. Tam złoty polski uzyskał pełną swą wartość według parytetu złota i zatrzymał ją tak długo, póki rezerwy Banku Polskiego starczyły na pokrywanie importowanych do kraju towarów.

Złoty polski, który zatrzymał swoją pełną wartość zagranicą, musiał wobec tego lepiej kupować towary zagraniczne, jak swego własnego kraju.

Nazywa się to ogólnie taniością towaru zagranicznego, albo, że przemysł polski za drogo pracuje.

Jest to naturalnie fatalna pomyłka.

Jeżeli przemysł polski w tych latach, kiedy był jeszcze licho przygotowanym, mógł konkurować z towarem zagranicznym, to dla czegoż nie może dziś tego, gdy się rozrósł, gdy zaprowadził liczne ulepszenia i robotnicy wpracowali się doskonale?

Ta mniejsza wartość złotego w kraju, niż zagranicą, sprawiła, żeśmy się zaczęli coraz więcej zaopatrywać w wyroby zagraniczne i to niestety takie, które się w kraju wyrabia w dostatecznej ilości i jakości.

Zagranica zaczęła nas zarzucać towarem, w Polsce dostatecznie wyrabianym, albo zgoła zbyt kosztownym. Wstyd powiedzieć, że nasze sklady i okna wystawne przepelnione są obcemi mydlami,

perfumami, wódkami, keksami, czekoladami, konserwami, ekstraktami, esencjami, zabawkami, serami, cygarami, mlekiem konserwowanym, galanteriami, świecidełkami, szkiełkami, jedwabiami, bielizną i odzieżą.

Wstyd powiedzieć, że na wiosnę 1925 sprowadziliśmy aż z Włoch 200 wagonów rychtych kartofli. A już nie do uwierzenia, że dotychczas 400 wagonów mąki amerykańskiej pszennej czeka na składach polskich, aż ją nasz piekarnie rozbiórą. Sama Warszawa potrzebuje trzy setki wagonów mąki amerykańskiej, gdyż do naszej polskiej mąki muszą piekarnie mieszać 20 proc. mąki amerykańskiej, bo jesteśmy od takiego chleba przyzwyczajeni.

Kupujemy gotowe skóry zagranicą, wywozimy zaś nasze skóry surowe, a nasze garbarnie stoją.

Monopol tytoniowy kupuje 140 wagonów kartonu w Finlandji, a nasze papiernie zwalniają robotników.

Nasze księgarnie nakładowe każą książki polskie drukować zagranicą, gdyż są daleko tańsze, niż w kraju.

Same władze państwowe dziesiątki milionów płacą zagranicy za towary, gdyż ceny wewnętrzne są daleko tańsze, niż w kraju.

Gotowa bielizna, gotowa odzież i obuwie zalewają nas, gdy nasz rzemieślnik, nasza szwaczka głodują.

Samych produktów spożywczych sprowadziliśmy w roku bieżącym za 184 miliony złotych.

Grube w tem pozycje spotykamy za cytryny i pomarańcze 12 milionów, mąka 75 milionów, tłuszcze 12 milionów, owoce suszone 4 miliony, kawa 11 milionów, ryż 15 milionów, śledzie 13 milionów, nie mówiąc o sardyńkach, homarach, czekoladzie, keksach i innych zgoła zbędnych artykułach.

Jak się wzmógł import z zagranicy w pierwszych ośmiu miesiącach roku bieżącego, wobec roku 1925 pociągamy następujące:

Sprowadzono więcej jak w roku 1924:

mąki pszennej za	1,8	milionów złotych
ryżu	9,—	" "
śledzi	3,5	" "
kawy	5,—	" "
tłuszczy	4,—	" "
materj. i wyrobów włókienn. za	32,—	" "
odzieży gotowej za	21,5	" "
chemikalji za	14,—	" "
produktów zwierzęcych za	9,5	" "
papiaru i wyrobów papierow. za	8,—	" "
samochodów, kołowcy za	8,—	" "

Nasz stosunek wywozu i dowozu między Polską a poszczególnymi krajami wygląda w tych samych ośmiu miesiącach następująco:

Kraj	Przewóz do Polski w milj. złot.	Wywóz z Polski w milj. złot.
Anglja	76,—	4,—
Austrja	101,—	74,—
Francja	56,5	7,—
Niemcy	36,—	328,—
Rosja	5,7	16,—
Rumunja	16,—	27,—
Stany Zjednoczone	134,—	4,—
Szwajcarja	14,—	2,—
Węgry	30,—	12,5
Włochy	42,—	4,—
	53,3	516,5

Pominąwszy inne kraje jak Czechy, Belgję, Danję, Szwecję, Hiszpanję, Holandję, z którymi niewielkie jeszcze uprawiamy tranzakcje handlowe, wszystkie jednak przeważnie importowe, a więc na naszą niekorzyść, stwierdzić możemy, że od wymienionych w tabeli 19 państw, sprowadziliśmy za 315 milionów złotych więcej w przeciągu 8 miesięcy, aniżeliśmy wywieźli.

Kto nie płaci towarem ten musi płacić złotem, kto ani towaru niema, ani złota, gdy mu się wy-czerpało, ten się staje bankrutem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Biblioteka Wesolych Opowieści

DA WAM: 9 książek po stokilkadziesiąt stron każda, oraz 9 ciekawych i obszernych dodatków zawierających bogaty dział teatralny i rozrywek umysł. p. t. „Nasza Ilustracja“
za 4 ZŁOTE 50 GR. kwartalnie

półrocznie (18 tomów) 9 zł., rocznie (36 tomów) 18 zł.

Za tę śmiesznie niską cenę będziecie mieli najserdeczniejszego przyjaciele, który serce wasze, ściany domu waszego umiał pogodą, radością i weselem.

Redakcja „BIBLIOTEKI WESOLYCH OPOWIEŚCI“ zaprasza do współpracy pp.: K. MAKUSZYŃSKIEGO, J. SZANIAWSKIEGO, Z. KLESZCZYŃSKIEGO, B. WINAWERA, W. PIERZYŃSKIEGO, H. SZPYRKÓWNE, J. CZEMPŃSKIEGO, J. EJSMONDA i w. inn. Posatem prowadzić będzie wydawnictwo przekładów najlepszych nowel z literatury obcej.

Nazwiska te są gwarancją dobrowej i naprawę pogodnej treści naszych książek.

Każdy prenumerator „BIBLIOTEKI WESOLYCH OPOWIEŚCI“ otrzyma bezpłatnie SZAFKĘ na książki za zwrotem kosztów przesyłki i opakowania z fabryki do domu.

Każdemu nadsyłającemu prenumeratę odwrotną pocztą przesyłamy wskazówki, dające możność wycofania wpłaconych na prenumeratę pieniędzy i mimo to otrzymywania książek w ciągu całego roku.

Prenumeratę wpłacić należy na konto P. K. O. Nr. 12. 155, lub przekazem pocztowym na adres:
BIBLIOTEKA WESOLYCH OPOWIEŚCI Warszawa, ulica Grzybowska Nr. 11.

cielesny na 30 zł. grzywny, a w razie jej nieściągalności za 10 zł. 1 dzień więzienia.

Klarę Czerwińską z Wąbrzeźna za zniewagę na 30 zł. grzywny, a w razie jej nieściągalności za każde 10 zł. 1 dzień więzienia.

Wandę Masłowską z Wąbrzeźna za zniewagę na 3 dni więzienia.

Ksawerego Brzozowskiego z Kurkocina za uraz cielesny na 8 dni więzienia.

Edwarda Jeziorskiego z Wąbrzeźna, za kradzież leśną na nagane.

Bronisława Jankowskiego z Wąbrzeźna za kradzież leśną na nagane.

— **Jakie podatki płacić będziemy w grudniu?** Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu grudniu rb. przypadają do zapłaty następujące ważniejsze podatki bezpośrednio: 1. do 10 grudnia druga rata podatku przemysłowego od obrotu za 1-sze półrocze 1925 r. w wysokości 1/3 części sumy wymierzonego podatku, 2. do 15 grudnia miesięczne wpłaty podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w poprzednim miesiącu, 3. do 15 grudnia reszta podatku dochodowego za rok 1925, 4. podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w ciągu 7 dni, licząc od dnia dokonania potrącenia podatku.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności na miesiąc grudzień br.

— **Obchód listopadowy w Towarzystwie Ludowym.** W niedzielę, dnia 29 listopada — po nieśporach odbyło się zebranie Towarzystwa Ludowego. — Oprócz licznie zebranych członków byli na zebraniu obecni goście, wśród nich pan burmistrz Schwarz i p. prof. Staśko. Zebranie zajął prezes p. B. Szezuka i przedstawił zebranym przyczyny spadku naszego złotego. Zwrócił także uwagę na wojnę gospodarczą Polski z Niemcami, wzywając obecnych, aby nie kupowali towarów zagranicznych, albowiem w kraju wyrabiamy towary przewyższające dobrocią, to wary zagraniczne. Wykład treściwy i co do formy nader piękny o powstaniu listopadowym wygłosił p. prof. Staśko. W wykładzie przypominał nam p. profesor czasy ciężkiej niewoli i miłości ku Ojczyźnie, dla której młodzież porwała się do broni, aby jej wolność przywrócić, co jednak nastąpiło dopiero po wojnie światowej. — Prelegenta obdarzono licznymi oklaskami. (P. prof. Staśko należy się uznanie za to, iż zajmuje się pracą oświatową w towarzystwach miejscowych pomimo swych zajęć nauczycielskich. Przep. Red.) Towarzystwo po-

stanowiło dla dzieci członków towarzystwa urządzić gwiazdkę. Sądzić należy, iż ziemiaństwo, obywatelstwo i kupiectwo tak miejscowe jak i z powiatu przyczyni się przez datki pieniężne czy to w naturze do ulżenia biedy dzieci członków Towarzystwa Ludowego. Datki pieniężne przyjmuje Administracja „Głosu Wąbrzeskiego.“ W styczniu zaś postanowiono urządzić zabawę z przedstawieniem. — Zebranie zakończono odśpiewaniem zwrotki: „Kto się w opiekę.“

Repertuar Teatru Miejskiego w Toruniu.
o godz. 7,30 5-go grudnia sobota „W granicach praw“ szt. w 4 akt.
o godz. 3,30 6-go grudnia niedziela po poł. „Rigoletto“ Verdi opera
o godz. 7,30 6-go grudnia niedziela wieczór „Manewry jesienne“ operetka w 3 aktach.

ROZMAITOŚCI.

„Niech się pani ogoli“.

Chłopieca fryzura, która zwyciężyła na całej linii, stwarza nowe galezie przemysłu. Umęczyżnienie kobiety postępuje naprzód. Kobieta o długich włosach należy już obecnie do rzadkości, co zarazem pociąga za sobą wzmożenie pracy w zakładach fryzjerskich. W lokalach, które niegdyś były kawiarniami, potem bankami, powstają salony fryzjerskie. W Anglii rzeczy zaszyły już tak daleko, że panie zamierzają same robić konkurencję fryzjerom, goląc się same. Anglija produkuje specjalne maszyny do golenia dla kobiet, z czego zapewne fryzjerzy będą mało zadowoleni, albowiem golenie karezeków damskich stanowi obecnie poważne źródło dochodów dla fryzjerów. Szybko odrastające włoski na karku muszą być ciągle usuwane. Kobieta, która o tem zapomniała, może się spotkać z uwagą: „Ależ pani się dzisiaj jeszcze nie goliła!“ Współczesna pani musi się zatem golić przynajmniej co drugi dzień, a na ulicy ukazuje się w męskim płaszczu, zaś wieczorem w robe-smoking.

Poznański targ na bydło.

Dnia 2. XI. 1925 r. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej wołów, 369 buhaji, 1413 krów, 291 bydła, 836 cieląt, 643 owiec,

Płacono za 100 kg żywej wagi:	
bydło rogate I kl.	83 —
„ „ II kl.	70 — 00.
„ „ III kl.	58 —
cielęta I kl.	—
„ II kl.	76 — 80.
„ III kl.	60 —
świnie I kl.	—
„ II kl.	152 —
„ III kl.	120 — 144.

Drukiem i nakładem Głosu Wąbrzeskiego w Wąbrzeźnie — Redaktor odpowiedzialny B. Szezuka

PIANINA

pierwszorzędnej jakości z długoletnią gwarancją z własnej fabryki oraz fortepiany i pianina słynnych firm zagranicznych poleca

B. Sommerfeld

Fabryka i Hurtownia fortepianów w Bydgoszczy
telefon 883. — tylko ul. Śniadeckich 56 — zał. 1905 r.

Pałac Świetl. Obrazów

hotel „Dwór Wąbrzeski“
właśc.: Jan Kaczyński, tel. 1.

W sobotę i niedzielę dnia 5 i 6 bm.
nadzwyczajny szlagier

POD
DWIEMA FLAGAMI

Obraz salonowo-sensacyjny
w 6-ciu aktach.

SALA OGRZANA.

Początek punktualnie o 8-mej

Druki

Na HANDLU I PRZEMYSŁU wykonuje szybko i gustownie

Drukarnia Gł. Wąbrzeskiego
Wąbrzeźno-Pom.
ul. Mickiewicza 11 (narożnik).

Szan. Publiczności miasta Wąbrzeźna i okolicy uprzejmie donoszę uprzejmie, iż z dniem 4 bm. przenoszę mój

interes rzeźniczy

do własnego domu, Rynek 25 (obok szlaku tow. kol. p. Bannesa).

Polecam tylko najlepszy towar, najsmaczniejsze kiszki.

O łaskawe poparcie mego interesu proszę.

Leonard Szustakowski, mistrz rzeźniczy
Rynek 25. Wąbrzeźno Rynek 25.

Oszczędności

od jednego złotego począwszy przyjmujemy i oprocentujemy na dogodnych warunkach.

Na życzenie wypożyczamy stalowe skarbanki.

Dyskontujemy mniejsze weksle na dogodnych warunkach spłaty :-

Na poczet spłaty starych depozytów utworzył Bank Ludowy podług uchwały Walnego Zebrania z d. 16-go sierpnia b. r.

fundusz waloryzacyjny z 1-szą ratą zł. 1500

Bank Ludowy w Wąbrzeźnie

Spółdzielnia zap. z nieogr. odpowiedzialnością.

Leśnictwo Nielub

Sprzedż drzewa użytkowego i opałowego z rewiru II oddziału 6 we wtorek, dnia 15 grudnia od godz. 10 przed poł. w oberży w Czystochlebie.

Sprzedż drzewa użytkowego nie rozpocznie się przed godz. 2 po poł.

Leśniczy.

Centra

Baterie gwarantowanej jakości

FABRYKA ELEMENTÓW BATERY
W. Tomaszewski & Ska
Poznań, Te Ratajczaka 36

Poszukuj kupna ZDROWEJ słomy M. JEZERSKI handel żelaza.

UWAGA!

Placę 50 złotych temu, który może mi wskazać

klusownika

lub wykawa na moim terenie łowieckim Niedźwiedz maj i gmina. W razie potrzeby musi być świadkiem w sądzie.

Leszek Mieczkowski Niedźwiedz, p. Wąbrzeźno.

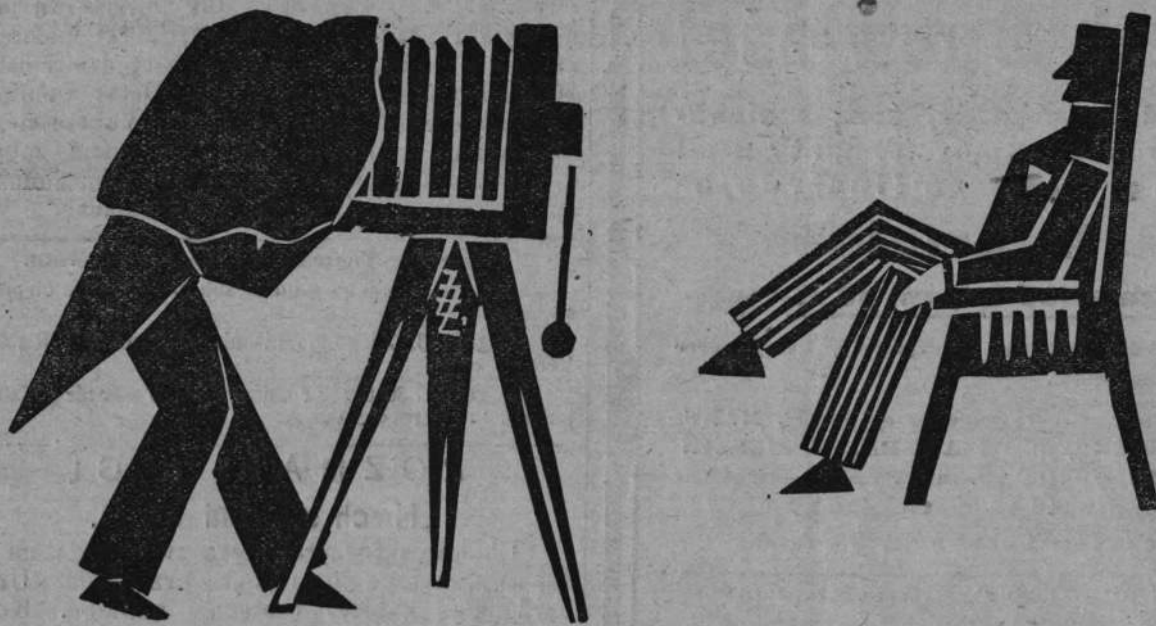
Kto z panów kupców przemysłowców i rzemieślników

chce zdobyć potrzebną gotówkę

Osteżną ją może każdy bez wyjątku który się zdołał chociaż tylko na jednorazowe „ogłoszenie w „Głosie Wąbrzeskim“.

Większy sukces oczywiście odnosi ogłoszenie nie kilkorazowe!

Nowo utworzony zakład fotograficzny
przy ulicy Mestwina nr. 8. — (dom pana F. Klimaszki)

poleca się do wykonania wszelkiego rodzaju zdjęć fotograficznych
Powiększenia! — Specjalność: fotografia kolorowana.

Zakład otwarty od godziny 1-szej do 6-tej.
Wieczorem zdjęcia przy oświetleniu elektr.

Z. Ziółkowska.

HOTEL
pod
„Białym Orłem“

pierwszorządny lokal na miejscu
Obiady z 6 dań 4 do wyboru 1,20 zł.

Specjalność: Kogi wieprzowe z kapusią i flaki

Wyborowe wino, wódki i likiery.
Piwa dobrze pielęgnowane. Centralne ogrzewanie. Czyste pokoje z komfortem. Kąpiel każdego czasu. Lokal bez muzyki. —
OBŚLUGA SKORA I RZETELNA.

Specjalny Skład Delikatosew
poleca

świeże sialawki (szproty) prawdziwe
matjasy. Sery: tylnycki szwajcarski,
limburski, edamski, ementalński itd.
Kiszzone ogórki i kapusie — Świeżo paloną kawę
— — Grzyby suszone litewskie — —

Fr. Szymański

Tel. 5. Rynek.
Własny samochód do dyspozycji.

**Kto kupuje towary zagraniczne,
podkopuje byt swojej Ojczyzny!**

Submisja na dostawę materiałów szosowych powiatu wąbrzeskiego.

Dla nowych nasypów i utrzymania szos powiatu Wąbrzeskiego w roku 1926 odda się dostawę materiałów najmniej żądającym.

Przestrzeń szosy	Kamieni na szaber	Żwiru miałkiego	Żwiru grubego	Żwiru naturalnego
1. Płużnica — Orłowo	210			128
2. „ — Wąbrzeźno	128	74	78	
3. Niedźwiedź — Dębowałaka		30	30	
4. Dębowałaka — Książki		30	30	
5. Orzechowo — Kowalewo	137	28	36	
6. Frydrychowo — Karczewo I.	360	54	54	
7. „ — „ II.	120	24	24	
8. Kowalewo — Chełmonie	46	32	30	
9. Wąbrzeźno — Książki — Zaskocz	110	30	20	
10. Książki — Zaskocz	50	78	78	
11. Wąbrzeźno — Kowalewo I.	125	54	54	
12. „ — „ II.			30	
13. Trzcianek — Wieldządz	4			106
14. Niedźwiedź — Tokary	50	12	12	
15. Wielkołaka — Rychnowo			12	
16. Wąbrzeźno — Osieczek			108	
17. Książki — Brudzawki			50	
18. Sierakowo — Mlewo	90	48	80	
19. Wąbrzeźno — Stanisławki			30	
20. Ryńsk — Sierakowo		66	171	
21. Wąbrzeźno — Ryńsk	156	48	96	
22. Ryńsk — Orzechowo	271	45	48	
23. Węgorzyn — Orzechowo	7		5	
24. Gronowo — Kowalewo	420	72	72	
25. Kowalewo — Frydrychowo	40	6	6	
26. Frydrychowo — Golub	240			
27. Golub — Wrocki		48	48	
28. Wąbrzeźno — Niedźwiedź	220	30	30	
29. Golub — Niedźwiedź I.	250	60	60	
30. „ — „ II.	250	60	60	
31. Wąbrzeźno — Radzyn	268	27	79	

Reflektanci na dostawę zechcą się zwrócić o bliższe wyjaśnienia do Powiat. Budownictwa w Starostwie Wąbrzeskim pokój 14.

Oferty w kopertach zamkniętych z oznaczeniem „Dostawa materiałów“ należy składać w wyżej wymienionym urzędzie do dnia 9 grudnia 1925 r. godz. 12 w południe, gdzie nastąpi otwarcie ofert. Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo zwiększenia lub zmniejszenia wymienionych ilości, jak również prawo wyboru dostawy niezależnie od wysokości ofert.

Wąbrzeźno, dnia 2 grudnia 1925 r.

Przewodzący Wydziału Powiatowego.

Gęsi, kury, kaczki

i wszelki inny drób

po cenach jaknajwyższych kupuje

Wacław Gołębiowski

Kowalewo, Telefon 27 i 28.

URODY

dodaje delikatną twarz
świeży, młody wygląd, białą
aksamitną, miętką skórę
i podpadającą piękną
cerą. Wszystkie te zalety
osiągnąć można, używając
zawsze tylko prawdziwego
mydła liliowo-mlecznego
„Ergasta“. Zważać na nazwę
„Ergasta“ gdyż są bez-
wartościowe naśladowania.
Do nabycia wszędzie.

Pokój

umeblowany

z całym utrzymaniem

do wynajęcia

Strecker
UL. WOLNOŚCI 42 I.

**OSIEDLIŁEM SIĘ w Wąbrzeźnie
jako lekarz praktyczny**

Przyjmuję pacjentów kasowych, kolejowych
i prywatnych w godzinach 9—12 i 3—5. Pra-
ktykę rozpoczynam od dnia 3 grudnia br.

Dr. Podlaskowski, Wąbrzeźno
ul. Jadwigi nr. 2. Telef. No. 14.

Ogłoszenie.

Z powodu trudnego położenia gospodarczego i braku wogóle kredytów, podpisany związek powziął następujące uchwały:

- z dniem 1 grudnia podwyższa się cenę za piwo,
- piwo dostarcza browar restauratorom i składnikom tylko za natychmiastową zapłatę w gotówce,
- właściciele browarów zobowiązali się nie dostarczać piwa tym odbiorcom, którzy się do powyższego ściśle nie zastosują,
- zaległe długi za dostarczone już piwo, muszą być jaknajrychlej uregulowane. — Także przez nieprzestrzeganie niniejszej uchwały, dostawę piwa zawieszają się.

Związek Browarów na Polskę Zachodnią

Powyższe ogłoszenie podajemy do łask. wiadomości naszej Szan. Klienteli

H. Bauer

M. Betlejewski, senjor

M. Betlejewski, junjor.

Baczność!

Baczność!

Od dnia dzisiejszego do 22. XII. 25 r.

ZNIŻYŁEM CENY 25%

**Powiększenia i wszelkie inne fotografie
w najmodniejszym wykonaniu.**

Upraszam o wczesne zamówienia gwiazdkowe!

Zakład ogrzewany!

Zakład ogrzewany!

F. R. KARKOSZ, WĄBRZEŹNO

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY.

Karty ślubne

wykonuje szybko, starannie
i po cenach umiarkowanych

Drukarnia „Głosu Wąbrzeskiego“.